GÜNLÜK PLAN

Okul Adı:

Öğretmen Adı:

Yaş Grubu: 48–60 Ay (4 Yaş)

Tarih: 16.10.2026

ALAN BECERİLERİ, ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

FEN ALANI

FBAB1. Bilimsel Gözlem

FAB.1. Günlük yaşamında fenle ilgili olaylara / olgulara ve durumlara yönelik bilimsel gözlem yapabilme

FAB.1.a. Çevresinde merak ettiği nesne / olay / olguları dikkatle gözlemler.

FAB.1.b. Gözlemlediği nesne / olay / olguların betimsel / fiziksel özelliklerini ifade eder.

FAB.1.c. Duyuları aracılığıyla nesne / olay / olguların gözlemlenebilir özelliklerini belirler.

FAB.1.d. Gözlemlediği nesne / olay / olgulara ilişkin verileri çizim, işaretleme yoluyla kaydeder.

TÜRKÇE ALANI

TAKB. Konuşma

TAKB.2. Konuşma sürecinin içeriğini oluşturabilme

TAKB.2.d. Bir konuyu basit cümlelerle yeniden ifade eder.

SANAT ALANI

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.b. Sanat etkinliği için gerekli materyalleri seçer.

SNAB.4.c. Sanat etkinliklerine aktif olarak katılır.

SNAB.4.ç. Sanat etkinliklerinde özgün ürünler oluşturur.

EĞİLİMLER

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.2. Odaklanma

E3.3. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

SOSYAL-DUYGUSAL ÖĞRENME BECERİLERİ

SDB2.1. İletişim

DEĞERLER

D5. Duyarlılık

D5.2. Çevreye ve canlılara değer vermek

OKURYAZARLIK BECERİLERİ

OB4. Görsel Okuryazarlık

OB7. Veri Okuryazarlığı

Kavramlar

Zıt: Aynı-farklı.

Duyu: Sıcak-soğuk-ılık.

Sözcükler: *Sonbahar, yaprak, ağaç, serin, rüzgâr, bulut, yağmur, gözlem, iz, yağmurluk, şemsiye.*

Materyaller

Yere dökülmüş temiz yapraklar, güvenli büyüteçler, boş gözlem kâğıtları, kalın boya kalemleri, sulu boya, geniş fırçalar, boya kapları, resim kâğıdı, yapıştırıcı, kâğıt ve kumaş parçaları; hava ve mevsimlik giysi kartları, duygu

kartları, oyun için yaprak kartı, resimli kitaplar, bloklar, oyun hamuru, iki kırılmaz su kabı, serin ve ılık su, tepsi, havlu, sıcak çorba görseli, **Çekirdek 2 (4 Yaş)** kitabı ve video gösterimi için cihaz.

Eğitim ve Öğrenme Ortamları

Bahçede sınırları belirlenmiş, güvenli ve erişilebilir kısa bir gözlem güzergâhı seçilir. Güneş'e doğrudan bakılmaz. Sınıfta minderli sohbet alanı, aydınlık gözlem masası ve silinebilir örtüyle kaplanmış sanat masaları hazırlanır. Su gözlemi, dökülmeleri tutacak tepsi üzerinde öğretmenin yanında yapılır. Suların sıcaklığı önceden kontrol edilir; sıcak su kullanılmaz. Oyun alanındaki geçişler açık tutulur. Desteğe ihtiyaç duyan çocuk için daha az uyaran içeren bir çalışma yeri ayrılır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

GÜNE BAŞLAMA ZAMANI

Çocuklar adlarıyla karşılanır; el sallayarak veya "Merhaba." diyerek selamlaşır. Eşyalarını yerleştirir, duygu kartından yararlanarak kendilerini nasıl hissettiklerini paylaşır. Yoklama yapılır, takvim ve o günün hava durumu incelenir. Çiçek koklama ve mum üfleme hayaliyle birkaç yavaş nefes alınır. "Level Up 3" ve "Onur EROL-Sonbahar" eşliğinde kısa, basit hareketlerle güne başlanır. "Bugün bahçede sonbaharın izlerini arayacağız." denilerek günlük akış paylaşılır.

ÖĞRENME MERKEZLERİNDE OYUN

Kitap merkezine doğa kitapları ve Sonbahar Mevsimi İle İlgili Flash Kartları; gözlem alanına temiz yapraklar; sanat merkezine kâğıt, boya ve oyun hamuru yerleştirilir. Bloklarla park veya bahçe kurmaya fırsat verilir. Çocuklar merkezlerini seçer; öğretmen oyunlarını ve merak ettikleri konuları gözlemler.

BESLENME, TOPLANMA VE TEMİZLİK

"Topla Topla Yerine Koy" şarkısı eşliğinde kullanılan oyuncaklar yerlerine kaldırılır.

TOPLA TOPLA YERİNE KOY

Topla topla yerine koy
Oyuncaklar mutlu olsun
Arkadaşın da oynasın
Sınıfımız güzel olsun.

Lavaboya geçerken "Bir sağa baktım, bir sola baktım / Lokomotif yaptım, çuf çuf çuf" tekerlemesi söylenir. Eller su ve sabunla yıkanır. Çocuklar beslenme çantalarını açmayı kendileri dener, gerektiğinde yardım ister. Beslenme öncesinde kısa bir dua edilir ve "Afiyet olsun." denir. Beslenme sonrasında kullanılan alan düzenlenir ve kişisel temizlik yapılır.

ETKİNLİKLER

Fen-Türkçe (Büyük Grup ve Bireysel Etkinlik) Açık hava Etkinliği

Çocuklar aşağıdaki tekerlemeyle çemberde bir araya gelir:
Tık tık tık kim geliyor? (Parmaklar sırayla yere vurulur.)
Kanatları renkli bir kelebek geliyor! (Kollar kanat gibi sallanır.)
Sessizce çiçeğine konanı, (Minder gösterilir.)
Renkli Kelebek çok seviyor! Şşşt…
Kelebek şimdi uyuyor! (Baş hafifçe yana eğilir.)

Öğretmen "Görünmem ama hissedilirim, dalları hafifçe sallandırırım. Bilin bakalım ben neyim?" bilmecesini sorar. Çocuklar (E1.1) merak ettikleri ipuçları üzerinde düşünür. "Rüzgârı görmeden estiğini nasıl anlayabiliriz?" sorusuna yanıt verir; (SDB2.1) düşüncelerini sözle veya işaretle paylaşır. Öğretmen "Rüzgârı göremeyiz ama sallanan dallardan estiğini anlayabiliriz." diye açıklar. İsteyen çocuk (TAKB.2.d) konuşulan konuyu kendi sözleriyle basit bir cümle kurarak yeniden ifade eder.

Ailemle Okul Yolu Programı – Ekim: Sonbaharın İzlerini Arıyoruz ve Doğanın Küçük Hazineleri. Doğayı gözlemleme ve doğal materyalleri inceleme çalışmaları bahçe gözlemiyle ilişkilendirilir. Çocuklarla bahçeye çıkılır. Çocuklar (E3.2) kısa süre çevreye odaklanır; (FAB.1.a) gökyüzünü, ağaçları ve yerdeki yaprakları dikkatle gözlemler. Öğretmen soruları tek tek yöneltir: "Gökyüzünde ne görüyorsun? Dal hareket ediyor mu? Hava teninde nasıl hissettiriyor?" Çocuklar (FAB.1.b) gördüklerinin renk ve biçimini anlatır; (FAB.1.c) bakarak, çevredeki sesleri dinleyerek ve havayı teninde hissederek gözlenebilir özellikleri belirler.

Öğretmen "Sonbaharda hava serinleyebilir, yağmur yağabilir. Her gün aynı hava olmaz; bazı ağaçlar yapraklarını dökerken bazıları yeşil kalır." der. Çocuklar (D5.2) canlı dalları ve yaprakları koparmadan, yere dökülmüş temiz yapraklardan birer tane seçer.

Çocuklar iki yaprağı sırayla inceler; (FAB.1.b) "Bu yaprak sarı.", "Bu yaprağın kenarı tırtıklı." gibi ifadelerle gözledikleri özellikleri anlatır. "Renkleri aynı mı, farklı mı?" sorusuyla aynı-farklı kavramı günlük dil içinde ele alınır. Tekrar sınıfa dönülür.

Meraklı Zeynep'in Sonbahar Macerası hikayesi izlenir.

Sonbahar Mevsimi İle İlgili Flash Kartları ve Slayt Gösterisi (OB4) incelenir; çocuklar sonbaharı gösteren görsel ipuçlarını işaret ederek açıklar. Sonbahar mevsimi hakkında konuşulur. Sonbaharın Eylül, Ekim ve Kasım aylarını kapsadığı; mevsimlerin sırayla geldiği kısa bir sohbetle söylenir. Çocuklar çevredeki ağaçları, havayı ve kıyafetlerini düşünür. Bugünkü hava ve gözledikleri ipuçlarına göre dışarı çıkarken nasıl giyinmeleri gerektiğini tahmin ederler. Öğretmen bazı kuşların yiyecek bulma ve uygun yaşam koşullarına ulaşmak için göç ettiğini, bazı hayvanların yiyecek biriktirdiğini anlatır. Her kuşun göç etmediği ve her ağacın aynı zamanda yaprak dökmediği belirtilir. RGG-Sonbahar Geldi ve Sonbahar Nasıl Oluşur? eğitici filmleri izlenir.

Önce iki hava kartı sunulur. Çocuklar (OB4) hangi görselin bugünkü gözleme benzediğini gösterir. Öğretmen iki giysi seçeneği verir; çocuk uygun giysiyi seçer. "Bu giysiyi neden seçtin?" sorusuna kısa yanıt vermesi desteklenir. Gerekirse öğretmen "Hava serin, bu hırka beni sıcak tutabilir." diye model olur. Sohbetin sonunda çocuk (TAKB.2.d) konuşulan konuyu "Serin havada hırka giyerim." gibi kendi kurduğu basit bir cümleyle yeniden ifade eder.

Fen ve Türkçe (Bütünleştirilmiş Bireysel ve Küçük-Büyük Grup Etkinliği)

Öğretmen gözlenen bir özelliği boş kâğıda basitçe çizer; çocuklar (OB4) çizimin bahçede gördükleri hangi ayrıntıyı temsil ettiğini söyler. Ardından çocuklar (FAB.1.d) fark ettikleri bir veya iki özelliği çizim ya da kendi işaretleriyle kaydeder; (OB7) oluşturdukları kayıtlara bakarak gözlemledikleri bilgileri paylaşır. Öğretmen çocuğun açıklamasını kısaca yazar. İsteyen çocuk (TAKB.2.d) bahçede gözlenenleri kendi sözleriyle yeniden anlatır: "Yerde yapraklar vardı.", "Dallar sallanıyordu." Kayıtlar portfolyoya eklenir. Öğretmen bir kaba biraz soğuk, bir kaba oda sıcaklığında, bir kaba ılık su koyar; sıcaklıkları önceden kontrol eder. Sıcak su kullanılmaz. Oda sıcaklığındaki su ortada tutulur. Dokunmak istemeyen çocuk gözlemleyerek katılabilir. "Su Sıcak mı Soğuk mu? Deneyi çocuklar küçük gruplar hâlinde, öğretmen eşliğinde bir elini soğuk, diğerini ılık suya kısa süre dokundurur; ardından iki elini ortadaki oda sıcaklığındaki suya koyarak dener. (FAB.1.c) dokunma duyularıyla suyun nasıl hissettirdiğini gözlemler. Dokunmak istemeyen çocuğun gözlemleyerek katılması kabul edilir. (FAB.1.b) Çocuklar "Bu su soğuk.", "Bu su ılık." gibi sözlerle hissettiklerini anlatır. Öğretmen "İkisi aynı mı hissettirdi, farklı mı?" diye sorar. Ardından (OB4) sıcak çorba görseli incelenir. "Çorba çok sıcak olduğunda dokunmayız; bir yetişkinin yardımını ister, ılımasını bekleriz." açıklamasıyla sıcak-soğuk-ılık kavramları günlük yaşamla ilişkilendirilir. Sıcaklık hissiyle bir şeyin güvenli olduğuna karar verilmeyeceği, sıcak olabilecek nesnelere dokunulmayacağı belirtilir. Sular karıştırılmaz; gözlem sonunda eller kurulanır.

Sanat (Bireysel ve Küçük Grup Etkinliği)

Ailemle Okul Yolu Programı – Ekim: Doğadan Sanata. Doğal materyalleri kullanarak ortak bir sonbahar resmi oluşturulur.

Çocuklar (SNAB.4.b) temiz yaprak, boya, kâğıt ve kumaş parçalarından kullanmak istediklerini seçer. Öğretmen tek bir yaprakla baskı yapmayı gösterir. Çocuklar (SNAB.4.c) yaprağın bir yüzüne geniş fırçayla ince bir kat boya sürer; kâğıda bastırıp kaldırır. Baskı yapmak istemeyen çocuk yaprağı yapıştırabilir veya çizebilir. Ortak kâğıtta ağaç, yerdeki yapraklar ve gökyüzü için yerler birlikte konuşulur; herkes kendi bölümünü seçer.

Çocuklar (SNAB.4.ç) resme kendi düşündükleri ayrıntıları ekler; (E3.3) yaprak izlerini ağaç, bulut veya başka bir şekil olarak yorumlayabilir. Aynı ürünün kopyalanması beklenmez. Malzeme isterken ve resmini anlatırken (SDB2.1) arkadaşlarıyla iletişim kurar. İsteyen çocuk çalışmasını tanıtır. Ürün çocukların görebileceği bir yerde sergilenir.

Sonbahar Parmak Oyunu yavaş hareketlerle oynanır. Ardından Bir Yılda Tam Dört Mevsim Şarkısının kısa bir bölümüyle hareket molası verilir; sözleri ezberleme veya tempoya uygun söyleme zorunluluğu aranmaz.

Maarifin Kalbinde Oyun Bülteni – Eylül: Sıcak-Soğuk: Bültenin Eylül ayındaki oyunu, sonbahar planında sözel ipuçlarını izleme ve birlikte oyun oynama amacıyla kullanılır. Oyundaki "sıcak" ve "soğuk" sözlerinin nesneye yaklaşmayı ve nesneden uzaklaşmayı anlattığı, nesnenin gerçek sıcaklığıyla ilgili olmadığı açıklanır.

Bir çocuk küçük bir nesneyi saklamak için seçilir; diğer çocuklar gözlerini kapatır. Nesne sınıfta ulaşılabilir bir yere saklanır. Çocuklar gözlerini açıp

aramaya başlar. Saklayan çocuk (SDB2.1) arayanlar nesneye yaklaştığında "sıcak", uzaklaştığında "soğuk"; çok yaklaştığında "çok sıcak", çok uzaklaştığında "çok soğuk" diyerek yönlendirir. Çocuklar sözel ipuçlarına dikkat ederek nesneyi bulmaya çalışır. Nesneyi ilk bulan çocuk sonraki turda saklar. (E3.2., E2.5.)

Çekirdek Kitabı Çalışması

Çekirdek 2 (4 Yaş) – Bilmecelerle Mevsimler çalışmasının yalnızca sonbahar bölümü açılır. Öğretmen bilmeceyi okur; çocuklar (OB4) yaprak ve yağmur ipuçlarını ilgili görselle eşleştirip gösterir veya işaretler. "Bahçede bunlardan hangilerini gördük?" sorusu sorulur. Sonbaharla ilgili akıllarına gelenler paylaşılır; grupça üç örnek yeterlidir. Her çocuktan üç yanıt beklenmez. Diğer mevsimlerin bilmeceleri kendi zamanlarına bırakılır. Ardından isteyen çocuk (TAKB.2.d) sonbaharla ilgili konuşulanları kendi sözleriyle basit bir cümleyle yeniden anlatır.

GÜNÜ DEĞERLENDİRME

Gün sonunda çocuklarla kısa bir değerlendirme çemberi oluşturulur. Çocukların gün içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını paylaşmalarına fırsat verilir. Daha sonra etkinliklerle ilgili aşağıdaki sorular sorularak günün değerlendirmesi yapılır.

- Bahçede sonbaharı düşündüren neler gördük?
- Dokunduğun sular nasıl hissettirdi?
- Yapraklarla resim yaparken nasıl hissettin?
- Serin bir günde dışarı çıkarken ne giyersin?
- Gözlem kâğıdına neyi kaydettin?

Genel Değerlendirme: Çocukların sonbahara ilişkin gözlemlerini paylaşırken ve suyun hissettirdiklerini anlatırken günlük yaşamlarından örnekler vermeleri öğrenmelerini destekledi. Gözlemlerini çizimle kaydetme ve basit cümlelerle anlatma sırasında ihtiyaç duyan çocuklara kısa sorular ve bireysel rehberlikle destek oldum. Somut materyallerle yapılan çalışmaların dört yaş grubuna uygun olduğu, gözlemlerini paylaşmaları için çocuklara daha fazla zaman ayrılmasının yararlı olacağı görüldü.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme: Bir yaprağın renk ve doku gibi birden fazla özelliğini anlatmasına fırsat verilebilir. Çocuk, gözlem kaydını kullanarak sonbaharla ilgili konuşulanları iki kısa cümleyle yeniden ifade edebilir. Kendi baskısını farklı çizimlerle tamamlayabilir.

Destekleme: İnceleme için iki yaprak ve en fazla iki görsel seçenek sunulabilir. Tek aşamalı yönerge, kısa öğretmen modeli ve gerektiğinde bireysel eşlik kullanılabilir. Çocuğun işaret ederek yanıt vermesine, gözlem kaydında tek ayrıntı çizmesine fırsat tanınabilir. Yeniden anlatmada "Sonbaharda…" gibi bir cümle başlangıcı sunulabilir. Suya veya yaprağa dokunmak istemeyen çocuk gözlemleyerek katılabilir. Kalın boya ve geniş fırça sağlanabilir. Kalabalıktan rahatsız olan çocuk küçük grupta çalışabilir; kısa mola verilebilir.

AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Ailemle Okul Yolu Programı – Ekim: Sonbaharın İzlerini Arıyoruz, Doğanın Küçük Hazineleri ve Doğadan Sanata. Programdaki doğal materyallerle birlikte sanat çalışması yapma önerisi, aşağıdaki aile bilgi notuna uyarlanmıştır. Aile ve çocuğun yaprak ve dal parçalarını birlikte yerleştirerek ortak bir sonbahar resmi oluşturması amaçlanır.

Aile Katılımı: Ailelere o gün işlenen konu ile ilgili bilgi verilir. Çocukları ile birlikte sonbaharın renk cümbüşünü izlemek için doğa yürüyüşü yapmaları istenir. Aşağıdaki bilgi notu ailelerle paylaşılır.

Toplum Katılımı:

AİLEYE BİLGİ NOTU

Sevgili Ailemiz,

Çocuğunuzla pencere önünde ya da kısa bir yürüyüş sırasında havaya, ağaçlara ve yerdeki yapraklara bakın. "Bugün hava nasıl? Dışarı çıkarken ne giyebiliriz?" diye konuşun. Yere düşmüş temiz yapraklardan birkaçını seçin; canlı dalları ve yaprakları koparmayın. Yaprakların renklerini ve biçimlerini inceleyin. "Renkleri aynı mı, farklı mı?" diye sorun. Konuştuklarınızı çocuğunuzun kendi sözleriyle kısaca anlatmasına fırsat verin.

Doğadan Sanata çalışması için yaprakları bir kâğıda birlikte yerleştirin. "Bu yaprağı nereye koymak istersin? Yanına ne ekleyebiliriz?" diye sorun. Çocuğunuzun seçim yapmasına ve size küçük bir görev vermesine fırsat tanıyın. Resmi çizerek tamamlayabilir; doğal malzeme bulamazsanız kâğıt parçaları kullanabilirsiniz. Çocuğunuz isterse resmini sınıfta paylaşabilir.

İlginiz ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

Sınıf Öğretmeni

ALTERNATİF UYGULAMA

Hava bahçeye çıkmaya uygun değilse çevre pencereden gözlenir; öğretmenin önceden hazırladığı temiz yapraklar sınıfta incelenir. Gözlem kaydı, karşılaştırma ve sanat çalışması sınıfta sürdürülür.

Bir Yılda Tam Dört Mevsim Şarkısı

BİR YILDA TAM DÖRT MEVSİM
Bir yılda tam dört mevsim var
Hepsi de ayrı resim
Gel birlikte sayalım
Takalım birer isim
İlkbahar, yaz, sonbahar
Kış gelince kar yağar
Haydi haydi evine
Her tarafta soğuk var
Kartal dağda uçuşur
Bülbül dalda ötüşür
Baharda kuzu meler

Yaprak Baskı Tekniği Nasıl Yapılır? Yaprak Baskı Çalışması

Yaprak Baskısı Nasıl Yapılır?

Sonbahar Oyunu

Bu içerikte yer alan yazı, fotoğraf ve sair içeriklerin, bireysel kullanım dışında izin alınmadan kısmen ya da tamamen kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması yasaktır. İçeriğin tüm hakları saklıdır.